

Δειγματοληψία

Καθώς δεν είναι εφικτό να παίρνουμε δεδομένα από ολόκληρο τον πληθυσμό που μας ενδιαφέρει, διαλέγουμε μια μικρότερη ομάδα που θεωρούμε ότι είναι αντιπροσωπευτική ολόκληρου του πληθυσμού.

Τέσσερις τομείς κλειδιά του μεγέθους του δείγματος:

1. Το μέγεθος του δείγματος.
2. Η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος και οι διάφορες παράμετροι του δείγματος.
3. Η πρόσβαση στο δείγμα.
4. Η στρατηγική δειγματοληψίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί.

Ορισμένοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι χρειαζόμαστε μίνιμουμ 30 περιπτώσεις για να προβούμε σε κάποιας μορφής ανάλυση των δεδομένων.

Μεγάλος αριθμός βέβαια δείγματος δε μας διασφαλίζει απαραίτητα και την αντιπροσωπευτικότητά του.

Το μέγεθος του δείγματος εξαρτάται από το μέγεθος του πληθυσμού που μας ενδιαφέρει και από την ετερογένειά του.

Το μέγεθος του δείγματος καθορίζεται και από το είδος της έρευνας που κάνουμε.

Ξεκινούμε υπολογίζοντας το μικρότερο δείγμα για μια υποομάδα του πληθυσμού που μάς ενδιαφέρει και στην συνέχεια υπολογίζουμε το σύνολο του δείγματος.

Ο ερευνητής είτε μόνος του είτε με τη χρήση κάποιων πινάκων μπορεί να αποφασίσει το μέγεθος του δείγματος του.

Παίρνουμε μεγάλο αριθμό δείγματος όταν:

1. Υπάρχουν πολλές μεταβλητές.
2. Αναμένονται ή προβλέπονται μόνο μικρές διαφοροποιήσεις ή συσχετίσεις.
3. Το δείγμα πρόκειται να χωριστεί σε υποομάδες.
4. Το δείγμα είναι ετερογενές αναφορικά με τις μεταβλητές που μελετώνται.
5. Δεν μπορούμε να βρούμε αξιόπιστα πρότυπα μέτρησης της εξαρτώμενης μεταβλητής.

Υπάρχουν στατιστικοί τύποι που μας βοηθούν να αποφασίσουμε για το μέγεθος του δείγματος μας.

Το δείγμα στην ποιοτική έρευνα.

Στην ποιοτική έρευνα μπορούμε να έχουμε και μικρά δείγματα αρκεί να αντικατοπτρίζουν την ετερογένεια του πληθυσμού.

Στα ποσοτικά δεδομένα παίζει ρόλο στην επιλογή του δείγματος το επίπεδο ακρίβειας και το επίπεδο πιθανότητας.

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι στα δείγματα παρουσιάζεται διαρροή ατόμων.

Σφάλμα στη δειγματοληψία.

Ορισμένες φορές όταν παίρνουμε συνεχώς δείγματα από ένα πληθυσμό, θα παρατηρήσουμε ότι οι μέσοι όροι τους διαφέρουν. Αυτό μπορεί να μην οφείλεται σε κάποιο σφάλμα στη δειγματοληψία.

Το τυπικό σφάλμα των αναλογιών αναφέρεται στην απόκλιση που παρουσιάζουν οι απαντήσεις του δείγματος λόγω τη δειγματοληψίας.

Ένα μη αντιπροσωπευτικό δείγμα θα επηρεάσει την ισχύ των συμπερασμάτων της έρευνας ή θα την καταστήσει άχρηστη.

Ο ερευνητής θα πρέπει να λαμβάνει πάντα υπόψη του ότι μπορεί να συναντήσει δυσκολίες στο να προσεγγίσει το δείγμα του.

Τεχνικές δειγματοληψίας.

Δείγμα πιθανοτήτων: Κάθε μέλος της ευρύτερης κοινωνίας έχει ίσες πιθανότητες να επιλεγεί σε αυτό βάση της τύχης.

Το δείγμα μη πιθανοτήτων σκοπίμως αποκλείει και περιλαμβάνει συγκεκριμένα άτομα.

Το δείγμα πιθανοτήτων επιτρέπει στον ερευνητή να κάνει γενικεύσεις στον ευρύτερο πληθυσμό.

Το δείγμα πιθανοτήτων έχει λιγότερες πιθανότητες να είναι μεροληπτικό.

Στην απλή τυχαία δειγματοληψία κάθε άτομο του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επιλεγεί. Στον κατάλογο του πληθυσμού αντιστοιχούνται αριθμοί και βάση κλήρωσης επιλέγεται το δείγμα. Λόγω της τύχης όλο το δείγμα θα περιλαμβάνει άτομα με όλα τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

Στη συστηματικά δειγματοληψία το δείγμα επιλέγεται πάλι τυχαία αλλά βάση κάποιας συχνότητας μέσα από τον πληθυσμό. Αυτό προϋποθέτει ότι οι κατάλογοι έχουν καταρτιστεί με τυχαία σειρά.

Στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Σε αυτή διαιρούμε τον πληθυσμό σε ομοιογενείς ομάδες στις οποίες περιλαμβάνονται άτομα με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Αφού χωρίσουμε το δείγμα σε ομάδες επιλέγουμε τυχαία σε κάθε ομάδα.
Μπορούμε να απεικονίσουμε με αναλογικό τρόπο στο δείγμα μας τις ομάδες
αυτές στο γενικότερο πληθυσμό.

Δειγματοληψία κατά συστάδες. Όταν ο πληθυσμός είναι μεγάλος και
διασκορπισμένος είναι δύσκολο να μαζέψουμε ένα τυχαίο δείγμα.

Μπορεί ο ερευνητής να επιλέξει το δείγμα του από συγκεκριμένες γεωγραφικές
περιοχές.

Σε δείγματα κατά συστάδες οι παράμετροι του ευρύτερου πληθυσμού
περιγράφονται με μεγάλη σαφήνεια.

Σταδιακή δειγματοληψία. Είναι προέκταση της δειγματοληψίας κατά συστάδες.
Διαλέγουμε δείγματα από τα ήδη υπάρχοντα δείγματα.

Πολυφασική δειγματοληψία. Σε αυτή την περίπτωση το κριτήριο δειγματοληψίας διαφέρει σε διαφορετικές στάδια της έρευνας.

Δείγματα μη πιθανοτήτων. Στα δείγματα αυτά ο ερευνητής επιλέγει να εξετάσει μια συγκεκριμένη ομάδα έχοντας επίγνωση ότι το δείγμα δεν είναι αντιπροσωπευτικό.

Στόχος δεν είναι η γενίκευση των αποτελεσμάτων αλλά η περιγραφή, ανάλυση της συγκεκριμένης ομάδας.

Βολική δειγματοληψία. Διαλέγουμε τα άτομα βάση της ευκολίας της οποίας έχουμε πρόσβαση σε αυτά.

Ποσοστιαία δειγματοληψία. Σε αυτή ο ερευνητής προσπαθεί να αντιπροσωπεύσει τα χαρακτηριστικά του ευρύτερου πληθυσμού που τον ενδιαφέρουν.

Πρέπει να έχουν βρεθεί εκ των προτέρων οι αναλογίες των ομάδων στην ευρύτερη κοινωνία.

Δειγματοληψία σκοπιμότητας. Στην περίπτωση αυτή οι ερευνητές επιλέγουν τις περιπτώσεις που θα συμπεριλάβουν στο δείγμα βάση της τυπικότητας που τις διακρίνει.

Δειγματοληψία κατά διαστάσεις. Περιλαμβάνει τον εντοπισμό των διαφόρων παραγόντων που ενδιαφέρουν σε ένα συγκεκριμένο πληθυσμό και την επιλογή ενός τουλάχιστον ατόμου για κάθε συνδυασμό παραγόντων.

Στη δειγματοληψία χιονοστιβάδας οι ερευνητές επιλέγουν κάποια άτομα που έχουν τα χαρακτηριστικά που τους ενδιαφέρουν και στη συνέχεια τους χρησιμοποιούν για να προσεγγίσουν και άλλους συμμετέχοντες.

Εγκυρότητα και αξιοπιστία.

Η εγκυρότητα είναι σημαντικός παράγοντας για την ύπαρξη αποτελεσματικής έρευνας. Μια μη έγκυρη μελέτη δεν έχει αξία.

Παλαιότερα σήμαινε ότι ένα ερευνητικό όργανο μετρούσε αυτό που υποτίθεται ότι μετρούσε.

Η κάθε μεθοδολογία έχει τους δικούς της ορισμούς και τύπους εγκυρότητας.

Στο θετικιστικό παράδειγμα τα παρακάτω είναι βασικά:

1. Η δυνατότητα ελέγχου και αναπαραγωγής.
2. Η δυνατότητα πρόβλεψης.

3. Να προέρχεται από κανόνες και να ανάγει στο αξίωμα της συμπεριφοράς
4. Να είναι απελευθερωμένη από τα διάφορα πλαίσια.
5. Να κατακερματίζει και να εξατομικεύει την έρευνα.
6. Να επιλέγει με τυχαίο τρόπο το δείγμα της.
7. Να παρέχει τη δυνατότητα παρατηρήσεις.

Η νατουραλιστική έρευνα αντίθετα έχει τις δικές της αρχές.

1. Το φυσικό πλαίσιο αποτελεί τη βασική πηγή από την οποία προέρχονται τα δεδομένα.
2. Υπάρχει περιορισμός στο ερευνητικό πλαίσιο και «γενική περιγραφή».
3. Τα δεδομένα είναι κοινωνικά ενταγμένα.
4. Ο ερευνητής αποτελεί κομμάτι του κόσμου που τίθεται υπό εξέταση.
5. Υπάρχει ολισμός στην έρευνα.
6. Ο ερευνητής είναι το βασικό όργανό της έρευνας.

7. Τα δεδομένα είναι περιγραφικά/ ποιοτικά.
8. Δίνεται έμφαση στις διαδικασίες και όχι στα αποτελέσματα. Τα δεδομένα αναλύονται κυρίως με επαγωγικό τρόπο και όχι με τη χρήση a priori κατηγοριών.
9. Τα δεδομένα αναλύονται χρησιμοποιώντας κυρίως τη γλώσσα των συμμετεχόντων και όχι των ερευνητών.
10. Η κατάσταση παρουσιάζεται μέσα από τα μάτια των συμμετεχόντων.
11. Η επικύρωση των συμμετεχόντων είναι σημαντική.
12. Η σύλληψη των νοημάτων και των προθέσεων είναι σημαντική.

Η εγκυρότητα στην ποιοτική έρευνα:

1. Περιγραφική εγκυρότητα.
2. Ερμηνευτική εγκυρότητα.
3. Θεωρητική εγκυρότητα.
4. Γενικευσιμότητα.
5. Αξιολογική εγκυρότητα.

Εσωτερική εγκυρότητα.

Η εσωτερική εγκυρότητα προσπαθεί να αποδείξει ότι η εξήγηση ενός συγκεκριμένου γεγονότος ή μιας ομάδας δεδομένων μπορούν πράγματι να επαληθευτούν από τα ίδια δεδομένα. Στα ποσοτικά δεδομένα έχει σχέση με την ακρίβεια.

Σχετικά με την αυθεντικότητα στις ποιοτικές έρευνες:

1. Αμεροληψία.
2. Οντολογική αυθεντικότητα.
3. Διδακτική αυθεντικότητα.
4. Διδακτική αυθεντικότητα.
5. Καταλυτική αυθεντικότητα.
6. Αυθεντικότητα τακτικής.

Η αξιοπιστία στην νατουραλιστική έρευνα μπορεί να διασφαλιστεί:

1. Με την παρατεταμένη εμπλοκή στο ερευνητικό πεδίο.
2. Τη συνεχή παρατήρηση.
3. Την τριγωνοποίηση.
4. Τις εκθέσεις προς τους συναδέλφους.
5. Την ανάλυση της αρνητικής περίπτωσης.
6. Μέσω του ελέγχου που ασκούν οι συμμετέχοντες.
7. Διατύπωση περιλήψεων και έλεγχος της επάρκειας της ανάλυσης.

Εξωτερική εγκυρότητα.

Η εξωτερική εγκυρότητα αναφέρεται στο κατά πόσο μπορούν τα αποτελέσματα στον ευρύτερο πληθυσμό.

Για τους θετικιστές η γενικευσιμότητα είναι απαραίτητη προϋπόθεση ενώ στις ποιοτικές έρευνες δεν δίδεται μεγάλη έμφαση.

Στις ποιοτικές έρευνες μπορεί εξετάζουμε κατά πόσον μπορούν να γενικευθούν τα αποτελέσματα σε άλλες καταστάσεις.

Εγκυρότητα περιεχομένου.

Αναφέρεται στο κατά πόσο τα ερευνητικά όργανα εξετάζει και καλύπτει όλους του τομείς που υποτίθεται ότι καλύπτει.

Εγκυρότητα δομήματος.

Η εγκυρότητα δομήματος αναφέρεται στο κατά πόσο τα δομήματα που χρησιμοποιεί ο ερευνητής συμφωνούν γενικότερα με το πως αυτά γίνονται κατανοητά γενικότερα.

Ο ερευνητής πρέπει να βεβαιωθεί ότι οι έννοιες που χρησιμοποιεί για ένα θέμα συμφωνούν με τις έννοιες όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί στο συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο.

Στην ποιοτική έρευνα η εγκυρότητα δομήματος αναφέρεται στο κατά πόσο οι κατηγορίες που χρησιμοποιεί ο ερευνητής συμφωνούν με αυτές των συμμετεχόντων.

Οικολογική εγκυρότητα.

Στην ποσοτική έρευνα στόχος είναι ο έλεγχος των μεταβλητών που έχουν σχέση με το περιβάλλον. Αντίθετα στην ποιοτική έρευνα στόχος δεν είναι η απομόνωση από το περιβάλλον αλλά το πως τα διάφορα γεγονότα συμβαίνουν μέσα σε αυτά.

Καταλυτική εγκυρότητα.

Η καταλυτική εγκυρότητα αναφέρεται κυρίως στην έρευνα- δράση και προσπαθεί να διασφαλίσει ότι η έρευνα θα οδηγήσει στη δράση.

Στόχος είναι η κατανόηση της κοινωνικής κατάστασης με απώτερο σκοπό την κοινωνική αλλαγή.

Εγκυρότητα που σχετίζεται με τα κριτήρια.

Το είδος αυτό της εγκυρότητας προσπαθεί να συσχετίσει τα αποτελέσματα που προέρχονται από ένα ιδιαίτερο ερευνητικό όργανο με ένα άλλο εξωτερικό κριτήριο.

Προγνωστική εγκυρότητα: Όταν τα αποτελέσματα που συλλέγονται κατά την πρώτη φάση της έρευνας συσχετίζονται με αυτά που συλλέγονται σε μεταγενέστερο χρόνο.

Στην ταυτόχρονη εγκυρότητα τα δεδομένα που συλλέγονται με κάποιο ερευνητικό εργαλείο θα έχουν υψηλή συσχέτιση με κάποιο άλλο εργαλείο που μετρά το ίδιο δόμημα.